

Od 1. nov. dalje
naročnina mesečno
80 din, za inozem-
stvo 90 din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 din, za
inozemstvo 120 din.
Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III.
Tel. 40-01 do 40-03

SCLOVENE

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Cek. rač. Ljubljana
št. 10.650 za naroč-
nino in št. 10.849
za inserate.
Uprava: Kopitar-
jeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-03
Podruž.: Maribor,
Celje, Ptuj, Jesenice,
Kranj, Novo mesto,
Trbovlja

Grška armada v Epiru in Macedoniji se je vdala

Italijansko izredno vojno poročilo št. 321

Nekje v Italiji, 23. aprila. Stefani. s. Izredno poročilo št. 321 glavnega štaba italijanske vojske pravi:

Sovražna armada v Epiru in v Macedoniji je položila orožje. Grško vojaško zastopstvo je predložilo poveljniku italijanske 11. armade na epirski fronti snoči ob 21.04 kapitulacijo. Podrobnosti udaje so bile v posameznosti določene v popolnem sporazumu z zavezniškim nemškim poveljstvom.

Italijansko vojno poročilo št. 322

Nekje v Italiji, 23. aprila. Stefani. s. Uradno poročilo št. 322 glavnega štaba italijanske vojske pravi:

Nashe čete so nadaljevale s svojim zmagovitim prodiranjem na sovražnem ozemlju do predaje grške armade v Epiru in v Macedoniji in so zlomile njegov hud odpor in zajele mnogo ujetnikov ter zaplenile orožje in gradivo. Oddelki letal so napadli grške ladje

Nemško vojno poročilo

Bitka pri Termopilah

Berlin, 23. aprila. DNB: Premikanja nemške vojske v Grčiji potekajo po načrtu. Od Lame (Lamia) dalje proti jugu prodirajoče sile so pri zgodovinski ožini Termopile prisilile angleške zaščitnice k boju.

V grških vodah so nemška bojna letala večeraj uničila sedem sovražnih trgovskih ladij s skupno 37.000 tonami in so poškodovale 12 nadaljnjih ladij, in sicer s bombami. V zalivu Suda je ena bomba najtežje vrste zadela veliko bojno ladjo. Pri napadenih ladjah gre večinoma za prevozne ladje, ki so imele na krovu iz Grčije bežeče angleške čete.

Bojna in lovška letala so uničila večeraj in predvečerajšnjim pri napadih na sovražna letalska oporišča na grškem ozemlju 24 letal na tleh in so več protiletalskih topov izločila iz boja.

Nemška bojna in strmoglavka letala so v pretekli noči povzročila nova huda razaranja v vojni ladjedelnici in tankovskih napravah v pristanišču La Valette na Malti. Angleški rušilec je bil težko zadet. V pristanišču so nastali veliki požari. V letalskem boju nad otokom je sovražnik izgubil 1 lovsko letalo vrste »Hurricane«.

Okoli Anglije so bojna letala potopila v nizkem poletu nad spremljavo južno od Mariborouha trgovsko ladjo s 3000 tonami in so težko poškodovale z bombami še eno ladjo. V pretekli

v kanalu St. Mavra. Parnik s 2000 tonami in dve jadrnici sta se potopili. Ena sovražna podmornica in druge sovražne ladje so bile poškodovane.

Dne 21. aprila je italijansko torpedno letalo v vzhodnem delu Sredozemskega morja potopilo parnik s 8000 tonami. Parnik je vozil v močno zastraženem sprevodu.

Letala nemškega letalskega zbora so v noči dne 22. aprila bombardirala več vojaških ciljev na pomorskem in letalskem oporišču na Malti.

V severni Afriki je sovražnik pri Tobruku ponovil poskuse za izpad, toda italijanske in nemške čete so jih hitro slomile. Več angleških tankov je bilo uničenih. Zaplenili smo orožje in gradivo.

Angleška letala so priletela nad nekatere kraje v Cirenajki, eno sovražno letalo je bilo sestreljeno.

V vzhodni Afriki je bil nov sovražni napad v odseku pri Dessieu od naših čet odbit.

noči so bojna letala uničila tri trgovske ladje s skupno 11.000 tonami in so poškodovale še dve veliki ladji.

Močni oddelki bojnih letal so v noči na 23. april znova bombardirali važno vojno pristanišče Plymouth z rušilnimi in zažigalnimi bombami. Glavni napadi so veljali plinararnam, ladjedelnicam, oskrbovalnim podjetjem, skladiščem živil za mornarico. Nastali so razsežni požari. Druga bojna letala so uspešno napadla vojno pristanišče Portsmouth ter pristanišče na pravem na jugovzhodni in jugozahodni obali angleškega otočja in na vzhodni škotski obali.

Pri vdornih poskusih sovražnih letal nad zasedeno ozemlje je protiletalsko topništvo sestrelilo eno angleško letalo.

Nad nemškim državnim ozemljem ni bilo bojnih dejanj.

V času od 19. do 22. aprila je sovražnik izgubil skupno 95 letal. Od teh je bilo 38 letal uničenih v letalskem boju, 5 jih je sestrelilo protiletalsko topništvo, ostala letala pa so bila uničena na tleh. V istem času je bilo 14 naših letal izgubljenih.

Oddelki letalskega generala Löhra so pri velikih uspehih pri zbujanju sovražnega brodoma v grških vodah dosegli posebne uspehe.

Hitler Kralju in Cesarju ter Duceju

Berlin, 21. aprila. Ob priliki svojega rojstnega dne je Hitler sprejel nešteto čestitk najvišjih državnih poglavarjev sveta. Führer je poslal Cesarju in Kralju Viktorju Emanuelu III. sledečo zahvalno brzojavko:

»Prosim Vaše Veličanstvo, da sprejmete moje prisrčno zahvalo za vse Vaše prijateljske čestitke o priliki mojega rojstnega dneva.

Adolf Hitler.«

Brzojavka poglavarju italijanske države pa se glasi:

»Duce, bodite prisrčno zahvaljeni za svoje tovariške čestitke o priliki mojega rojstnega dne. Kakor Vi, sem v teh dneh bolj kot kdaj koli prepričan, da sta Nemčija in Italija združeni v politiki in oboroženi sili, da bomo dosegli zmago in dali Evropi novo bodočnost. S tovariškim pozdravom!

Adolf Hitler.«

Grof Ciano pri Hitlerju in Ribbentropu na Dunaju

Berlin, 23. aprila. Radio Roma. s. Dne 20. aprila je italijanski zunanji minister grof Ciano bil na Dunaju, kjer je imel razgovor s vodjo Nemčije in nemškim zunanjim ministrom.

Dunaj, 23. aprila. DNB poroča: Italijanski zunanji minister grof Ciano se je predvečerajšnjim

prilpeljal na Dunaj, kjer je bil gost nemškega zunanjega ministra von Ribbentropa. Oba zunanja ministra obeh zavezniških držav sta predvečerajšnjim in večeraj imela več posvetov in pogovorov.

Snoči se je italijanski zunanji minister grof Ciano vrnil v Rim.

Delovanje Civilnega Komisarja za Dalmacijo

Split, 23. aprila. Stefani. s. Potem, ko je uradno prevzel posle, je civilni komisar za Dalmacijo takoj stopil v stik z voditelji krajevnih uprav. Z njimi se je dolgo pogovarjal o vseh vprašanjih, ki se nanašajo na ozemlje, zasedeno po italijanskih četah. Voditelji uprave so se stavili na razpolago in mu obljubili popolno sodelovanje, da bi se reorganiziralo civilno življenje v Dalmaciji. Nato je civilni komisar zaporedoma poklical k sebi 400 uradnikov krajevne uprave in jim priporočil, naj ščitijo koristi italijanskega prebivalstva.

Kralj Boris obiskal Hitlerja

Berlin, 21. aprila. Bolgarski kralj Boris je zasebno obiskal voditelja nemške države Hitlerja v njegovem glavnem stanu. Kralj Boris se je vrnil v Sofijo 22. aprila.

Razgovori o novem redu na Balkanu

Budimpešta, 23. aprila. Radio Roma. s. Zastopnik zunanjega ministrstva je izjavil, da se razgovori o novem redu na Balkanu razvijajo pozitivno, vendar pa bi bilo prezgodaj govoriti o konkretnih mejah tako neodvisne Hrvatske države, kakor tudi o mejah drugih držav, ki so bile sosedne bivše Jugoslavije. Zastopnik je tudi izjavil, da se pogajanja, ki so v teku, razvijajo za Madžarsko tako kakor v preteklosti, in sicer v popolnem sporazumu z državama osi.

Spominska plošča o sarajevskem atentatu 1914 — poslana v Berlin

Berlin, 23. aprila. I. Poročnik Mittelmann, ki je med prvimi prispeval z nemško vojsko v Sarajevo, je izročil že v nedeljo voditelju Nemčije spominsko ploščo, ki je bila na pobudo srbskih šovinistov postavljena na kraju, kjer je bil 28. junija 1914 izvršen atentat, ki je dal povod za prejšnjo svetovno vojno. Spominsko ploščo bodo prepeljali v Berlin in jo postavili na orožarno v berlinskem okraju Unter den Linden.

Na tej spominski plošči je bilo zapisano: »S tega mesta je 28. junija 1918 Gavrilo Princip prvi začel boj za svobodo.«

Jugoslovanska ladja v Šanghaju

Šanghaj, 22. aprila. Na krovu jugoslovanske ladje »Tomislav«, ki je bila v šanghajskih vodah, je bilo tudi nekaj častnikov angleške mornarice, ki so odredili, da naj odpluje ladja proti Hongkongu. Na svojem begu je ladja srečala italijansko ladjo in poveljnik ladje je prosil italijanske mornarje, naj jih rešijo. Italijanska mornarica je ugodila želji in je dala na ladjo »Tomislav« svojo oboroženo stražo. (»Piccolo«.)

Sprejemi pri g. Kr. Civilnem Komisarju

Kr. Civ. Komisarjat za zasedeno slovensko ozemlje objavlja:

Za sprejem pri g. Kr. Civ. Komisarju za zasedeno slovensko ozemlje so se prijavili številni predstavniki uradov, korporacij in društev. Radi velike zaposlenosti z važnimi državnimi posli g. Kr. Komisarju ni mogoče takoj vseh sprejeti, storil pa bo to v prihodnjih dneh, ko mu bo dopuščal čas.

Tajništvo g. Kr. Komisarja bo vse gg. pravočasno obvestilo o času sprejema.

Pretiskovanje vrednotnic

Sr. Civilni Komisar za zasedeno slovensko ozemlje Emilio Grazioli je izdal naslednjo odredbo:

1. Do 26. aprila 1941-XIX se morajo pretiskati vse državne in banovinske vrednotnice. 2. Do tega roka naj prodajalci, ustanove in zasebniki, ki imajo take vrednotnice, poskrbijo za njih zamenjavo in sicer: a) pri blagajni finančne direkcije v Ljubljani ali pri davčnih uradah: za državne kolke, davčne znamke, sodne znamke, znamke za obrambni sklad, menične golice, obrazce za najemne pogodbe, kolke za najemniške pobornice, kolke za živinske potne liste, carinske prijave in tovarne liste; b) pri blagajni bivše banovine v Ljubljani: za banovinske kolke in kolke za živinorejski sklad; c) pri blagajni poštne direkcije, oz. pri poštini uradih: za vse poštne vrednotnice vobče.

3. Dne 27. aprila 1941-XIX izgubijo veljavo vse v tej odredbi navedene vrednotnice, ki bi ne bile zamenjane po gornjih točkah.

Prepoved plačil in izvoza valute v nezasedeno ozemlje bivše Jugoslavije

Kr. Civilni Komisar za zasedeno slovensko ozemlje je odredil:

Čl. 1. Do nove odredbe se razen po predhodnem pooblastilu Kr. Civilnega Komisarja za zasedeno slovensko ozemlje odgodijo vsa plačila iz tega ozemlja v tista ozemlja bivše jugoslovanske države, ki jih ni zasedla italijanska vojska.

Čl. 2. Zneski, ki jih pravne ali privatne osebe iz kakršnega koli naslova dolgujejo fizičnim ali pravnim osebam, bivajočim na ozemlju bivše jugoslovanske države, ki ga italijanska vojska ni zasedla, se morajo položiti do 26. aprila 1941-XIX, še ne zapadle obveznosti pa na dan dospelosti pri Hranilnici dravske banovine, ki bo odprla račun na ime osebe, v katere korist bi se imelo plačilo izvršiti. — S tem računom se ne more razpolagati brez pooblastila Kr. Civilnega Komisarja za zasedeno slovensko ozemlje.

Čl. 3. Položba po določbah prednjega člena oprosti položnina njegove obveznosti.

Čl. 4. Nadalje je brez pooblastila Kr. Civilnega Komisarja za zasedeno slovensko ozemlje prepovedan vsak prenos denarja, vrednostnih papirjev v kakršnikoli valuti, zlata ali srebra v palicah ali izdelkih ter drugih dragocenosti in predmetov posebne umetniške vrednosti z zasedenega slovenskega ozemlja bivše jugoslovanske države, ki ni zasedeno po italijanski vojski.

Čl. 5. Kdor prekrši določbe prednjih čl. 1 in 4 se kaznuje z zaplenbo zneska, vrednostnih papirjev ali predmetov, ki bi jih skušal izvoziti, ter se izroči sodnim oblastvom, pristojnim za nadaljnji kazenski postopek po zakonu.

Čl. 6. Ta naredba je stopila takoj v veljavo.

Črna gora izraža Duceju svoje želje

Rim, 23. aprila. Rimski list »Il Gazzettino« poroča, da je Duce sprejel tole brzojavko iz Črne Gore:

»Začasni odbor, ki je bil ustanovljen na Cetinju, ko so slavne čete Fašistične in Cesarske Italije prišle na Cetinje, Vam izreka svojo globoko hvaležnost za osvoboditev črnogorskega ljudstva izpod srbskega jarma, ki ga je bil odobril krivični versailški mir. Obenem Vam izreka gorečo željo vsega našega prebivalstva, da bi v novem redu, ki ga ustvarja v obnovljenem svetu os po tistih načelih pravice, katere ste Vi oznanili svetu, Črna Gora dobila v okviru Fašističnega imperija tisto mesto, do katerega ima pravico po svoji stoletni državni tradiciji.« — Začasni upravni odbor je bil podpisan Jovo M. Popović, opolnomočeni minister.

Praški nadškof umrl

Praga, 21. aprila. Kardinal nadškof Kaspar v Pragi je umrl. Rojen je bil 16. julija 1876 v Moravskavi in je bil v nadškofa posvečen leta 1931. Kardinal je postal 19. marca 1935

Grški kralj Jurij se je umaknil na Kreto

Bern, 23. aprila. Stefani. s. Grški kralj Jurij je naslovil na grški narod proglas, v katerem pravi, da se mora umakniti na Kreto.

Velike angleške izgube na Grškem

Berlin, 23. aprila. Stefani. s. Nemški vojaški krogi poudarjajo, da so nemške izgube v Grčiji zelo majhne. Angleži pa so naravnost desetkovani. Najmanj 30.000 angleških vojakov, ki so bili na večeraj potopljenih ladjah, je mrtvih. Morje stalno meče na obalo tisoče trupel angleških mornarjev.

Ujeti Grki ne bodo vojni ujetniki

Rim, 23. aprila. Stefani. s. Dobro poučen krogi v Rimu in v Berlinu pravijo, da grških vojakov, ki izročajo orožje zmagovalcem, ne bodo pridržali kot ujetnike, ampak jim bodo dovolili, da se lahko vrnejo na svoje domove. Ta namen dokazuje, da države osi vesta ločiti med kliko, ki je zaslužena Angliji in ki je spravila Grčijo v katastrofo brez izhoda in med narodom, ki je moral nositi krvave posledice te zarote.

Pomanjkanje motoriziranih sredstev krivo angleškega poraza

Lisbona, 23. aprila. Radio Roma. s. »Times« piše danes, da nikdo ne sme več dvomiti o izidu bitke na Balkanu in piše, da je angleškega poraza krivo pomanjkanje motoriziranih sredstev.

Angleži so si prizadevali pridobiti zase dr. Pavelića

Izjava visoke hrvatske osebnosti o predzgodovini sedanjih dogodkov

Split, 23. aprila. Stefani. O. Posebni dopisnik agencije Stefani se je pogovarjal z visoko hrvatsko osebnostjo, ki je razkrinkala zanimive podrobnosti o delovanju angleških agentov na Hrvatskem.

V marcu 1940 so angleški agenti stopili v stik z voditelji Pavelićevega gibanja na Hrvatskem. Medtem je namreč dr. Maček zaradi svoje politike v Belgradu izgubil simpatije med ljudstvom in pravi zastopniki hrvatskega gibanja so postali Pavelićevi pristaši. Angleški agenti so nudili svojo podporo za ureditev hrvatskega vprašanja pod pogojem, da se Pavelićevo gibanje vzporedi z naklonjenim stališčem Belgrada do Anglije. Angleški agenti so ponujali velike vsote denarja in so še predlagali, da naj se Pavelić iz Italije umakne v Anglijo. Pavelić bi naj bil talec za popolno vdanost voditeljev hrvatske politike Angliji in angleški vladi.

Hrvatski voditelji pa so odbili vse te predloge, ker so vedeli, da lahko samo zmaga držav osi v novem evropskem redu obnovi neodvisno Hrvatsko.

Nashe sovražstvo do Anglije, ki je bila zaščitnica Srbije, zatiralka naše svobode, je tako globoko, je izjavila ta vodilna hrvatska osebnost, da bi Hrvati takoj sestavili svojo legijo proti skupnemu sovražniku, če bi voditelji držav osi to želeli.

Vojvodino so zasedli Madžari

V noči od velikonočnega petka do velikonočne sobote so se nenadoma pojavili v Sremu prvi nemški motorizirani oddelki, ki so prišli preko hrvaškega ozemlja. Zaradi tega sta bila vržena v zrak dva velika mostova, ki vodita čez Donavo iz Novega Sada v Petrovaradin: železniški in cestni most. Kmalu potem je bil porušen tudi veliki most čez Tiso pri Titelu, tako da je bila Bačka popolnoma odrezana od zvez proti jugu in prav tako tudi Banat od Bačke.

Istovrstno pa so že od severa pritiskale madžarske čete na mejo, katero so prekršile.

Vojvodinski Nemci in Madžari so takoj prevzeli oblast v svoje roke in razoroževali posamezne vojake in skupine vojakov, ki so prihajale v nemške in madžarske vasi ter večja mesta. Toda niso se prišle niti nemške niti madžarske čete. V soboto zvečer pa so prišle prve nemške čete v Novi Sad, in sicer z nekaj avtomobili, ki jih je prevozil splov, ki je začel obratovati med Novim Sadom in Petrovaradinom. Šele na velikonočno nedeljo proti večeru so prišle v Novi Sad motorizirane madžarske čete, ki so se takoj nastanile po nekaterih najvažnejših ulicah in začele s čiščenjem mesta. Proti večeru je Novi Sad legel k počitku, ko se je ponoči okoli pol dvanajstih začelo z vseh strani divje streljanje iz pušk, kateremu so kmalu začele odgovarjati streljnice in še pozneje topovski oganj. V posameznih hišah so se namreč skrili vojni begunci, katerim je uspelo priti neopaženo v mesto, pa tudi nekateri srbski domačini so začeli streljati iz svojih hiš. Razburjenje je bilo ogromno, ker ni nikdo vedel, odkod prihaja streljanje. Bilo je streljanje vseh povsod, tako v predelih, kjer stanujejo pretežno Srbi, t. j. na vzhodu mesta, pa tudi v predelih, kjer stanujejo pretežno Nemci in Madžari.

Bila je strašna noč. Streljanje se je slišalo vso noč, od časa do časa bližje, pa zopet oddaljeno, pa zopet iz neposredne bližine. Pisec teh vrst je spal v enonadstropni hiši, okoli katere so bile samo nižje hiše. V tej hiši je bilo nastanjenih tudi nekaj častnikov iz madžarskih motoriziranih enot, ki so takoj pohiteli k svoji edinici na cesto in skušali ugotoviti, iz katerih hiš prihajajo strelji.

Toda v temni noči je bilo težko ugotoviti, odkod se strelja. Le počasi se je dalo ugotoviti, odkod prihaja največ strelcev in proti tem hišam je bil naravno naperjen oganj madžarskih oddelkov. Pred te hiše so bili tanki in streljali na strehe in v podstrešja, vanje so grmele streljnice in sem in tja se je slišal pok eksplozivnih bomb. Ko se je proti jutru zdanilo, je streljanje nekoliko ponehalo, toda sem in tja so se še vedno slišali strelji, katerim so kmalu začele odgovarjati streljnice in topovi. Po ulicah so brželi tanki in iskali hiše, odkoder so prihajali strelji.

Zjutraj so se pokazali na hišnih vratih posamezni preplašeni obrazi, da vidijo, kaj je. Ogledovali so hiše, ki so bile opraskane od krogel, in spraševali pri sosedu, kje je bilo najhujše. Le redko kdo je imel korajžjo, da je šel na ulico. Po nekaterih ulicah so bile uničene vse brzojavne in električne naprave in marsikateri predel so ostali brez toka. V krajih, kjer je bilo streljanje najhujše, je bilo videti na cestah tudi mrliča, ki so ležali pač tam, kjer jih je zadela krogla. Pogled je bil grozen.

Po vseh cestah pa je sedaj križarila že številnejša madžarska vojska in preiskovala hišo za hišo, da poišče nočne strelce, katere so Nemci menovali »Heckenschützen«. Posebno so temeljito preiskovali podstrešja in videti je bilo pri marsikateri hiši razrušeno podstrešje, hiše skoraj brez strehe, pa tudi luknje, ki so jih napravile ročne granate. Pokazalo se je, da je bilo največ streljanja v Futoški ulici, nadalje v srbskem delu mesta, nazvanem Salajka. V Futoški ulici se je streljalo največ s severne strani v bližini jednega kopališča, nadalje je bilo mnogo streljanja v bližini orožniške kasarne in pri davčni upravi, kjer so šele v teku dopoldneva s topovi zlomili odpor strelcev, ki so se nastanili v hiši.

Druge središče streljanja je bila Teme-rinska ulica, ki je izgledala zelo hudo poškodovana. Žice za električno napeljavo so ležale na tleh, fasade hiš so imele poškodbe, drogovi za napeljavo so bili porušeni, nekateri kot odrezani.

Streljanje je v ponedeljek dopoldne nekoliko ponehalo, toda popoldne so se zopet začeli strelji iz posameznih hiš. Streljalo se je n. pr. tudi v središču mesta iz tretjega nadstropja znane trgovske hiše Nišević. Ljudje so bežali na svoje domove, varno se drželi hišnih zidov in si niso upali več na ulico. Zvečer so bile vse ulice prazne, toda streljanje ni ponehalo in začelo se je nanovo. Bilo je mogoče nekaj pavze, uro ali pol, toda po pavzi se je zopet nadaljevalo s še bolj peklenskim hrupom. Vse to je trajalo do srede jutraj, ko so okrep-ljene madžarske čete počistile vse mesto. Mnogi predeli mesta so ostali brez električnega toka zaradi poškodb na napeljavah in hišah. Zaradi tega je tudi nemški »Deutsches Volksblatt«, ki je izšel na velikonočno soboto v praznični obleki, izšel šele v sredo popoldne s poročilom o nočnem streljanju v Novem Sadu. Madžarski dnevnik »Reggeli Ujszag«, katerega tiskarna se nahaja ravno v krajih, kjer je bilo največ streljanja, je mogel iziti šele v četrtek zvečer.

Polagoma se je mesto umirilo. Tramvaj je začel voziti, vendar ne še popolnoma, ker se je moralo popraviti ogromno električnih napeljav. Ljudje so polagoma prihajali iz svojih hiš in poizvedovali za sosedo in znance. Vojaki pa so se javljali madžarskim oblastem,

prav tako tudi oni civilisti, ki so hoteli od-potovati v svoje kraje iz Novega Sada. Na pre-vozni brod, ki vozi čez Donavo iz Novega Sada v bližini carinarnice v Petrovaradin, je bil stalno velik naval z obeh strani. Begunci so prihajali s hrvaške strani, odhajali pa so tudi iz Bačke. Marsikateri je šel skoraj brez vsa-kršne imovine, žene so vodile svoje otroke, možje so vodili svoje žene in s težavo nosili delce svoje imetje, nekaj perila, nekaj odej, pa je bilo že dosti.

Iz nemških in madžarskih listov je bilo posneti, da se je iz hiš streljalo tudi v drugih krajih po Bački. Domovinski kraj nemškega bivšega narod. poslanca in namestnika vodje nemške narodnostne skupine v Vojvodini, gosp. Hamma Franca, našega novinarskega tovariša, Kula, je tudi mnogo trpel zaradi streljanja. Podobna poročila so prišla tudi iz Srbrbrana in še nekaterih manjših krajev, vendar je bilo tam čiščenje izvršeno hitreje.

V petek 18. aprila pa je Novi Sad zopet dobil normalno sliko. Trgovine so bile vse spet odprte, razen poškodovanih, in začelo se je normalno življenje. Podaljšana je bila tudi doba, do katere se je moglo biti na ulici in v lokalih je bilo zopet dovoljeno točiti alko-holne pijače. Življenje je zopet začelo teči dalje, kajti prišli so madžarski orožniki in pre-vezli oblast, prišli so tudi že madžarski po-štarji in nadomestili prejšnje uradnike.

Življenje in delovanje Iv. Andreja Perca znamenitega raziskovalca kraškega jamskega sveta

Zalostno je odjeknila na Krasu, pa tudi po vseh ostalih italijanskih pokrajinah vest o smrti Ivana Perca, saj je užival pokojni večak in znanstvenik splošno priznanje in ugled. Ivan Andrej Perce je bil doma iz Polovske v Istri. Gimnazijske študije je do-ršil v Trstu. Ze v zgodnji mladosti se je zanimal za jamarstvo. Kažipoti na področju te znanosti so mu bili Moser, Marchisetti in Hanke. Vse svoje prihranke je žrtvoval za raziskovanje kraškega sveta. Perce je preiskal vse kraške jame, globoke prepade in podzemeljska čuda. — Njegovo raziskovanje pa se ni ome-jevalo le na velikost in razsežnost jam in globino prepadov. Pokojni Perce se je zanimal v prvi vrsti za njihove geološke sestavine, za živalstvo in rastlinstvo kraškega podzemlja, ter za prazgodo-vinske najdbe.

Ivan Perce je odkril neštete jame na Krasu in v Istri. Izmeril je velikost podzemeljskih jezer, rek in potokov. — Taka raziskovanja so bila več-krat združena z velikimi napor, denarnimi žrt-vami in z življenjsko nevarnostjo. Toda ovire in nevarnosti so le še bolj podžigale Percov pogum in drznost.

Ko je pokojni Perce nastopil v Postojni službo pri tamkajšnji prefekturi, se je še s prav po-sebno vnetostjo posvetil Postojnski jami. Z raznimi članki in ilustracijami v dnevnikih in re-vijah je opisoval čuda in lepote Postojnske jame in njene krasote, tako da je zaslovela Postojna kmalu ne le po vsej Evropi, temveč po vsem svetu.

Na Percovo pobudo so uredili v Postojnski ja-mi električno razsvetlavo. L. 1915 pa celo želez-nico na bencinski pogon, ki pa med svetovno voj-no ni vozila.

Ko se je Perce seznanil z znamenitim Ber-tarellijem, ki je znal ceniti Percovo delo, znanje in zasluge za jamski svet, so mu poverili razna dela za olepšavo jame. In ko je bila končana jama podžavljena, so uvedli še dvojno lokomotiv na bencin, izboljšali so progo v jami ter uredili prometne zveze na železnici. In ko je zasijala v jami električna luč v nevni dnevni svetlobi, je bilo svetovno čudo dovršeno.

Na Percovo prizadevanje je bilo ustanovljeno v Postojnski jami posebno jamsko ravnanstvo, pozidali so hotele in restavracije.

Pod fašistovsko vlado se je turizem še po-sebno lepo razvil in spopolnil. Toda Perce še ni miroval, dokler ni bil ustanovljen v Postojni poseben zavod za raziskovanje pod-zemeljskih jam, in l. 1929 tudi muzej. Tu delujejo zdaj znameniti raziskovalci jam — g. Boegan, prof. Mihael Gortan ter Evgenij Boe-gan. Percova želja, da bi ustanovili v Postojni učilišče in zavod za raziskovanje kraških jam se je torej uresničila. Zdaj pri-hajajo v Postojno znanstveniki iz vsega sveta. Tu jim je — po zaslugi pokojnega Ivana Perca — na razpolago ogromen znanstveni material, ki se na-naša na čudoviti pravilni podzemeljski svet.

Pokojnega Perca so poznali vladarji, ita-lijanski in inozemski knezi in veljaki, ki so ob njegovi desnici prepotovali čudovito podzemeljsko kraljestvo. Perce je spremljal tudi italijanskega Kralja Vittorija Emanuela III., ko je prišel pogledat Postojnsko jamo, potem ko je bila Postojna zasledena po Italijanih. Dne 19. sep-tembra pa si je jama ogledal tudi Duce.

Slovenske žrtve vojske

1. Dr. Fran Kulovec, zadet od bombe ob pri-liki bombardiranja Belgrada dne 6. aprila.

2. Ferdinand Seibitz, 9-letni učenec ljudske šole, zadet od izstrelkov protiletalskih topov v Ljubljani dne 6. aprila.

3. Ivan Motoh, Ljubljana, ustreljen od srbskih četnikov na veliki petek, 11. aprila v vasi Za-vrstnik, župnija Smartno pri Litiji.

4. Janko Remec, odkod je, ni znano, ustreljen od srbskih četnikov dne 11. aprila v vasi Zavrstnik.

5. I. I. — identitete ni bilo mogoče dognati — ustreljen od srbskih četnikov dne 11. aprila v vasi Zavrstnik.

6. Ivan Zivko, Maribor.

7. Albin Rus, Trbovlje.

8. Vinko Kopač, Ziri.

9. Janez Toman, odkod je, se ne ve.

10. Maks Rozman, odkod je, se ne ve. — Pod št. 6 do 10 navedeni, so bili ustreljeni (eden za-davljen) od srbskih četnikov na veliki petek, dne 11. aprila v Besniški in Trebeljevski dolini ter po-kopani v župniji Prežganje.

11. Inž. Maks Mihelič, Ljubljana, padel dne 7. aprila kot žrtev bombardiranja broda »Spasika« v Splitu.

12. Ivan Miklavc, akademski slikar, Ljubljana. Bil je rezervni poročnik-izvidnik. Dne 7. aprila se je kot izvidnik peljal čez Karavanke z letalom, ki je bilo v bližini Celovca sestreljeno. Poleg Miklav-ca sta bila ubita tudi pilot in strelce.

Lepo prosimo naše čitatelje in prijatelje za na-daljnja obvestila o slovenskih žrtvah vojske. Prosi-mo pa samo za taka obvestila, kjer je nesporno ugotovljena smrt.

Posebno pazite, kaj bota pija! Pijača ni le za zdravega človeka, nego za vsakega, temveč tudi za bolnika mne-gokrat važnejša od hrane!

Zato pijte Vi in Vaš bota čim čiste našo najboljše mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna ono z rdečimi srci!

Prospekte in vsa potrebna navodila za domače zdravljenje Vam pošlje gratis in radevolje Uprava zdravilnega kopališča SLATINA RADENCI

Redni potniški promet

Ker so v potniškem prometu po železnici nastale nove izpremembe, oziroma izpopolnitve, objavljamo v naslednjem celotni vozni red.

Ljubljana—Zidani most:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 5.30, 9.30, 13.30 in 18.15, s prihodom v Zidani most ob 6.54, 10.34, 14.50 in 19.40. — V obratni smeri vozijo viaki z odhodom iz Zidanega mosta ob 7.37, 11.55, 16.40 in 20.28 ter s prihodom v Ljubljano ob 9.05, 13.25, 18.13 in 21.57.

Zidani most—Brežice:

Viaki z odhodom iz Zidanega mosta ob 7.40, 11.54 in 20.25, ter s prihodom v Brežice ob 8.50, 12.45 in 21.17. V obratni smeri vozijo viaki z odhodom iz Brežic ob 5.43, 9.54 in 13.45 ter s prihodom v Zidani most ob 6.46, 10.55 in 14.40.

Zidani most—Slov. Bistrica:

Viaki z odhodom iz Zidanega mosta ob 7.05 in 13.01 ter s prihodom v Slov. Bistrico ob 8.53 in 16.33. V obratni smeri pa viaki z odhodom iz Slovenske Bistrice ob 9.56 in 18.36 ter s prihodom v Zidani most ob 11.31 in 20.12. Omogočeno je tudi potovanje do Maribora—Studencev s prestopanjem med Slov. Bistrico in Pragerskim, kjer imajo viaki nadaljnji priključek za odhodno iz Maribora.

Zidani most—Celje:

Viaki z odhodom iz Zidanega mosta ob 11.13 ter s prihodom v Celje ob 11.52. V obratni smeri pa viaki z odhodom iz Celja ob 6.58 ter s prihodom v Zidani most ob 7.29.

Ljubljana—Litija:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 4.48 ter s prihodom v Litijo ob 5.22. V obratni smeri pa viaki z odhodom iz Litije ob 5.48 ter s prihodom v Ljubljano ob 6.23.

Ljubljana—Zalog:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 10.35, 12.30, 14.30 in 19.20 ter s povratkom iz Zaloga ob 10.50, 13.35, 14.50 in 19.41.

Ljubljana—borovniški viadukt:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 6.10, 12.30 in 18.29, s prihodom do borovniškega viadukta ob 6.44, 12.50 in 19.05, ter z odhodom od viadukta ob 6.50, 12.53 in 19.50 ter s prihodom v Ljubljano ob 7.20, 13.26 in 19.40.

Ljubljana—Otoče-Brezje:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 5.40, 11.50 in 17.25 ter s prihodom v Otoče-Brezje ob 6.58, 13.04 in 18.40. Pri povratku pa z odhodom iz Otoč-Brezja ob 7.00, 13.47 in 18.52 ter s prihodom v Ljubljano ob 15.15 in 20.00.

Na poti Ljubljana—Kranj viaki z odhodom iz Ljubljane ob 13.28 in s prihodom v Kranj ob 11.18 z zvezo na Trzin ter v obratni smeri viaki z odhodom iz Kranja ob 6.36 in 11.25 ter s prihodom v Ljubljano ob 7.22 in 12.15.

Ljubljana—Kamnik mesto:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 5.26, 11.10, 13.40 in 18.44 ter s prihodom v Kamnik mesto ob 6.18, 12.01, 14.32 in 19.38. Pri povratku pa z odhodom iz Kamnika mesta ob 6.40, 12.23, 17.28 in 20.05 ter s prihodom v Ljubljano ob 7.36, 13.15, 16.30 in 21.00.

Kranj—Trzin:

Viaki z odhodom iz Kranja ob 7.25, 14.20 in 18.30 ter s prihodom v Trzin ob 8.04, 14.40 in 18.59. Pri povratku pa z odhodom iz Trzina ob 5.52, 10.49 in 18.00 ter s prihodom v Kranj ob 6.21, 11.15 in 18.27.

Ljubljana—Vrhnika trg:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 7.45, 14.00 in 19.00 ter s prihodom v Vrhnika trg ob 8.30, 14.35 in 19.45. Pri povratku pa z odhodom iz Vrhnika trga ob 6.10, 12.17 in 17.05 ter s prihodom v Ljubljano ob 6.46, 12.52 in 17.44.

Ljubljana—Metlika:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 5.26, 13.26 in 18.50, s prihodom v Novo mesto ob 7.37, 15.54 in 21.07 ter s prihodom v Metliko ob 8.55, 17.14 in 22.29 ter s povratkom iz Metlike ob 5.02, 11.28 in 17.30. Iz Novega mesta ob 6.30, 12.47 in 18.55 ter s prihodom v Ljubljano ob 8.36, 15.01 in 21.00.

Ljubljana—Novomesto:

Viaki z odhodom iz Ljubljane ob 7.50, s prihodom v Novo mesto ob 19.07 ter s povratkom iz Novega mesta ob 4.27 s prihodom v Ljubljano ob 6.50.

Grosuplje—Kočevje:

Viaki z odhodom iz Grosuplja ob 6.13, 14.29 in 19.43 ter s prihodom v Kočevje ob 7.55, 16.10 in 21.29. V obratni smeri pa viaki z odhodom iz Kočevja ob 4.10, 12.30 in 17.40 ter s prihodom v Grosuplje ob 5.53, 14.05 in 19.20.

Sevnica—St. Janž—Trebnje:

Viaki z odhodom iz Sevnice ob 8.30, 16.47, 19.21, z odhodom iz St. Janža na Dol. ob 5.40, 14.50, 17.30 in s prihodom v Trebnje ob 6.40, 9.30, 18.30 in 20.30. V obratni smeri pa viaki z odhodom iz Trebnja ob 7.13, 18.48, 18.58 in 20.50, s prihodom v St. Janž ob 14.51, 17.20 in 21.39 ter s prihodom v Sevnico ob 8.13, 15.30 in 20.10.

Novo mesto—Straža-Toplice:

Viaki z odhodom iz Novega mesta ob 5.21, 7.45, 10.15 in 16.02 ter s povratkom iz Straže-Toplice ob 5.52, 8.18, 12.14 in 17.12.

Rogatec—Celje:

Viaki z odhodom iz Rogatec ob 5.15 in s prihodom v Celje ob 6.38 ter s povratkom iz Celja ob 7.15 in s prihodom v Rogatec ob 9.01.

Rogatec—Grobello:

Viaki z odhodom iz Rogatec ob 14.33 in 17.52 ter s prihodom v Grobello ob 15.28 in 18.55. V obratni smeri pa viaki z odhodom iz Grobel-nega ob 16.02 in 21.04 ter s prihodom v Rogatec ob 17.02 in 22.03.

Celje—Velenje odnosno Gornji Dolič:

Viaki z odhodom iz Celja ob 7.42, 16.02 in 19.40 ter s prihodom v Velenje ob 8.53, 17.11 in 20.50 od-nosno v Gornji Dolič ob 9.27.

V obratni smeri pa viaki z odhodom iz Velenja ob 5.36, 8.37 in 17.30 odnosno iz Gornjega Doliča ob 16.53 ter s prihodi v Celje ob 6.43, 10.03 in 18.42.

Poljane—Slov. Konjice:

Viaki z odhodom iz Poljčan ob 11.05 in 18.55 ter s prihodom v Slov. Konjice ob 11.53 in 19.43 ter s povratkom iz Slov. Konjice ob 9.07 in 14.12 ter s prihodom v Poljane ob 9.55 in 15.00.

Slov. Konjice—Zreče:

Viaki z odhodom iz Slov. Konjice ob 7.24 in 12.33 ter s povratkom iz Zreče ob 8.09 in 13.16.

Slov. Bistrica—Slov. Bistrica-mesto:

Viaki z odhodom iz Slov. Bistrice ob 10.02, 16.42 in 18.42 ter s povratkom iz Slov. Bistrice mesta ob 8.15, 16.11 in 18.15.

Vrana pismonoška

Njena dni so imeli namesto goloba pismonoše vrano pismonoško. Tako pripovedujejo o neki zelo »brhitni« vrani pismonoški, ki jo je imel neki egiptovski kralj in ki je zelo točno opravljala svojo službo. Nekateri sploh trdijo, da ima vrana dobro razvit čut za presojo zemljepisnega položaja. Ko je ta egiptovska vrana poginila, ji je kralj dal prirediti slovesen pokop.

P. S. Pinžgari

Pod svobodnim soncem

Povest davnih dedov

126.

127.

126.

Iztok je prvokrat objezdil areno, venomer zroč v kruglji. Mnóžica pa je neje-voljno zamrmrala, ker še ni ustrelil.

127.

Iztokovo oko je bilo uprto v ptiča, ki je zaplahutal s krili.

128.

Objezdil je areno v drugič, pa še zmeraj mu je puščica tičala za pasom.

129.

Carica: »Kako je ta barbar neizrečeno lep!«
Irena pravi: »To je sin plemena moje matere.«

128.

129.

Droline novice

Reševanje gospodarskih vprašanj na Kr. Civilnem Komisarijatu

Na Kr. Civilnem Komisarijatu je bilo pod predsedstvom Kr. Civilnega Komisarja g. Emilija Graziolija nekaj posvetovanj, katerih so se udeležili številni funkcionarji raznih Ministrstev kot izvedenci, dalje zastopniki industrije, trgovine in ljubljanskih denarnih zavodov, kakor tudi različni funkcionarji Kr. Civilnega Komisarijata. Na posebni konferenci so v navzočnosti župana dr. J. Adlešiča in funkcionarjev Kr. Civilnega Komisarijata proučevali v prvi vrsti položaj glede prehrane. Posvetovanja so potekala v duhu popolnega sodelovanja in so na viden način že sedaj pokazala trdno voljo, da se vsa važna gospodarska vprašanja, ki so se pojavila v zvezi zasedbo, kar najhitreje in v korist prebivalstva na zasedenem ozemlju Slovenije rešijo.

Sprejemi pri Kr. Civ. Komisariju

Kr. Civilni Komisar g. Emilio Grazioli je dne 22. aprila sprejel v avdienti člana banskega sveta dr. Sajovica, okrajnega načelnika dr. Bratinjo in župana v Kočevju dr. Lovšina, s katerimi se je razgovarjal o vprašanjih, ki zanimajo mesto Kočevje in njegovo področje.

Dalje je Kr. Civilni Komisar sprejel častnega portugalskega konzula g. Dragotina Strucija, kanclerja romunskega konzulata Jakoba Klemenca, ki je prišel v zastopstvu konzula g. Miloša Jelacina, ki ni mogel osebno priti, ker je bolan. Istega dne so bili sprejeti tudi inž. Cerjak z gozdne uprave, in gospod Zevnik, upravnik razlaščenih gozdov, s katerima se je pogovorjal o zanimivih vprašanjih. Dalje so se prišli pokloniti predstavniku Kraljeve italijanske vlade tudi državni bratanci dr. Vidmar, muzejski ravnatelj dr. J. Mal in konservator dr. Mesesnel.

Koledar

Četrtek, 24. aprila: Jurij, muč.; Fidel Sigma-rinški, muč.; Bona, devica.

Petek, 25. aprila: Marko, evang.; Ermin, škof.

Novi grobovi

Škof dr. Pederzoli

Pulj, (Pola), 22. aprila. V Poreču je danes umrl mstr. dr. Trifon Pederzoli, porečki in puljski škof. Novica je do dna pretresla vse poljsko meščanstvo, saj je bilo rajni škof znan po svoji dobrotljivosti in usmiljenju, ki ga je bilo deležno vse ondotno prebivalstvo. Rajni je bil rojen v Kotorju v Dalmaciji 28. januarja 1864 in je študiral v Šibeniku. V Trstu je bil posvečen za duhovnika. Dolga leta je bil v Trstu župnik pri Sv. Antonu Novem. Naj v miru počival!

† V Ljubljani je po kratki, hudi bolezni umrl gospod dr. Josip Grablovič, odvornik. Pogreb bo v četrtek, 24. aprila ob 5 popoldne v Zal, kapela Andreja, k Sv. Križu. Blag mu spomin! Zaljučnim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Emilija Pevc roj. Triller. Pogreb bo v četrtek ob pol štirih popoldne v Zal, kapela svetega Krištofa, k Sv. Križu. Blag ji spomin! Zaljučnim naše iskreno sožalje!

† V Selcah nad Škofjo Loko je 19. aprila nenadoma umrla gospa Ana Lovšin iz Ribnice. Hvala vsem, ki so ji lajšali zadnje ure in se udeležili pogreba. Užalosteni rodbini dr. Lovšin, Store; — Kadunc, Ribnica — ter sorodstvo.

Osebnosti

— Poročila sta se v cerkvi Marijinega Označenja v Ljubljani g. Tone Zajc, jurist, uradnik OUZD v Ljubljani, in gđ. Božica Strancar, učiteljica. Priči sta bila nevestin oče g. inž. Alojzij Strancar, inšpektor za urejanje hudournikov, in ženinov stric g. Janez Pestotnik, trgovec v Ljubljani. Novoporočencema želimo obilno sreče in božjega blagoslova.

Ukraden

mi je bil 11. aprila na Praprotnem brdu mali radio »PAIL-LARD« temnordeče barve. Škatla pločevinasta. — Pojasnila proti nagradi. — Lojze Jerančič, Ljubljana, Karlovska c. 8.

— Nemški konzul g. dr. Brosch se je v vsem osebnem nemškega konzulata vrnil v Ljubljano in se nastanil v prejšnjih prostorih nemškega konzulata na Erjavčevi cesti št. 21.

— Šolska mladina zopet pri svojem delu. Izredni dogodki so mnogo prezgodaj zaprli šole in podaljšali šolski mladini velikonočne počitnice. Po veliki noči je šolska mladina v ljubljanskih in srednjih šolah dobila celo izpričevala in marsikdo je na račun naglice izdelal. Tembolj bridko je bilo razočaranje mladine sedaj, ko je morala včeraj vrniti spričevala. Šolski pouk se je v redu začel v Ljubljani na vseh zavodih razen na klasični gimnaziji, ki bo pa tudi že čez nekaj dni ponovno odprla vrata svojim gojencem, ki imajo le za nekaj dni podaljšane počitnice. Ne samo v Ljubljani, tudi po drugih krajih se je začel šolski pouk, ponekod celo že v ponedeljek. Srednješolske zavode v Ljubljani obiskuje nekaj manj dijakov kakor prej. Odpadli so namreč tisti, ki se ne morejo voziti. Se dovolj je časa, da šolska mladina v redu zaključijo šolsko leto. Če kdaj, tedaj posebno zdaj velja, kakor si je Janezek postlal, tako bo ležal, in le toliko velja, kolikor znaš.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim srca, ledvic, želodca, jeter, žolča, raznim katarom, normalizira notranje žile in žive ter čisti kri in organizem raznih strupov.

— Novi župani po Gorenjskem. Nemške zasedbene oblasti na Gorenjskem so takoj prevzele v roke tudi civilno upravo ter so povsod imenovali nove župane, oziroma nosilce civilne oblasti. Tako je imenovan v Kranju za župana g. Markgraf, tovarnar iz Škofje Loke, na Jesenicah g. Luckmann, ravnatelj KID, v Škofji Loki pa g. Žužek.

— Nov župan v Sevnici. Za župana občine Sevnica ob Savi je bil imenovan g. baron Gruttscherber, za podžupana pa gosp. Martin Gorianz, uradnik kopitarne Winkler v Sevnici.

— Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani obvešča svoje člane, da se občni zbor odloži na nedoločen čas.

— Kmetijska družba, z. z. o. j. v Ljubljani, javlja vsem gg. delegatom, da je zaradi izjemnih razmer glede potovanja občni zbor, ki je bil sklican za nedeljo, 27. aprila, preložen na poznejši čas. Ko bo mogoče, bo upravni odbor določil in objavil novi datum občnega zbora.

— Gibanje prebivalstva. V Gorici se je med 20. in 21. aprilom rodilo 17 otrok, umrlo je 11 oseb, poročena pa sta bila dva para. — V Trstu je bilo 22. aprila rojenih 9 otrok in je umrlo 13 oseb.

— Belgrajski Zidje. Vsi belgrajski Zidje so bili 19. aprila pozvani k nemškimi oblastem.

— Gospode, ki so služili pri »Prateči četi 39. p. p.« skupaj z Jožetom Lukmanom iz Trzina, bivajočim v Ljubljani, prosim lepo za naslov. Franc Erjavec, Ljubljana, Stari trg 18.

— Kdor ve, kje se nahaja rez. int. podporočnik Stane Pirš — služboval je na Pragerskem — naj proti povračilu stroškov sporoči na naslov: Marija Pirš, Ljubljana, Podjunska ulica 12.

— Kušar Jože, redov, dodeljen 3. bat. art. p. 4. armijske oblasti, Zagreb, je odšel 3. aprila in se do danes še ni vrnil. Kdor bi kaj vedel o njem ali bil z njim skupaj, je lepo naprosen, da to sporoči na naslov: Jožeta Kušar, Učak, pošta Trojanje.

— Nad 9000 kg zlata sta odpeljala. Ljubljanska policija je prejela radiogram iz Splita, da sta 13. t. m. Milorad Krstič, ravnatelj podružnice Narodne banke v Mostaru, in Marjan Krister, uradnik iste podružnice, odpeljala iz bankine blagajne 9612 kilogramov zlata. Poročilo odreja, da je treba oba izslediti, ju aretirati in pod eskorto pripeljati »ustasškemu poverjeniku« v Mostarju.

MORTOMOLJ

v obliki praška in tekočine varuje zanesljivo Vaša oblačila, kožuho, tapet, pohištvo, preproge itd. Zadržuje ga v drogerijah in spec. trgovinah. Vsa pojava kakor tudi sredstva zoper različne golaze v hiši, shrabrah in na polju pri: Ing. Prezelj, poobl. agronom-fitopatolog, Ljubljana, Wolfova 3/1, telefon 84-78. Uradne ure: 8—12

Ljubljana

Promet na cestah

Ljubljanci smo se hitro navadili na novo uvedeni cestni red, ki je bil te dni uveden na cestah v Ljubljani. Svoj čas je imela Ljubljana mnogo premalo prometnih stražnikov in so bila številna nevarna cestna križišča brez nadzorstva. Italijanske okupacijske oblasti so za ureditev cestnega prometa dale na razpolago zadostno število izurjenih in velemestnega prometa vajenih stražnikov, ki so takoj imeli vse drugačen uspeh, kakor pa nekdanji poskusi, ki smo jih delali sami. Osnovno pravilo prometa na cestah je sedaj kaj preprosto: Glasi se: vse, kar je na cestišču, mora ubogati prometnega stražnika. Svoj čas so našli prometni stražniki vodili le promet motornih in vprežnih vozil, kolesarji pa niso bili ne tič ne miš in so zato tudi največkrat na lastni koži občutili posledice ne dovolj urejenega prometa. Spočetka se Ljubljanci, še bolj pa okoličani, niso mogli prav živeti v novi cestni red, ki ni glede smeri vožnje in glede prehitavanja spremenil ničesar. Le znamenja prometnih stražnikov so postala bolj odločna in jasni. Okoličani in nekateri kolesarji še sedaj niso popolnoma doumeli znamenj prometnih stražnikov, pa so vendar tako preprosta. — Če prometni stražnik dvigne roko, tedaj je zaustavil promet v smeri, v katero gleda. Na navadnem križišču dveh cest, ki se križata približno pravokotno, pomenja ta znak, da s ceste, v kateri je stražnik ustavil promet, ne sme nihče na križišče. Vozovi, motorna vozila, kolesarji, pa tudi ročni vozički morajo obstati in počakati, da dobe znamenje za nadaljevanje vožnje. Takoj, ko prometni stražnik z dviganjem roke zaustavi promet pred križiščem v smeri ene ceste, da stražnik drugo znamenje, odpre namreč promet po drugi cesti. To znamenje da tako, da iztegne obe roki do višine ramen. V obeh smereh, kamor kažeeta njegovi roki, se

sme promet razvijati nemoteno vse dotlej, dokler stražnik ne zaustavi prometa z dviganjem roke. Za vsakogar bo torej jasno, da ne sme peljati na križišče, če gleda prometnemu stražniku v obraz ali hrbet in vidi pri tem stražnika z razprostrtimi rokami. Prav tako velja seveda povsod, da prehitavanje na križiščih ni dovoljeno. Zaustravljanje pred križiščem je za kolesarje, ki tega niso navajeni, morda nekoliko nerodno, vendar se bodo hitro navadili in bodo veseli, saj je s tem v veliki meri zavarovana njihova varnost. Osebnosti promet se lahko razvija nemoteno, priporočamo pa slehernemu, naj v interesu discipline cestnega prometa in lastne varnosti prekorači cesto na križišču tedaj, ko je prometni stražnik ustavil promet.

1 Štiri lepe slike iz Ljubljane. Beneški »Il Gazetino« z dne 22. aprila prinaša na goriški strani krajši članek o arhitekturi in kiparskih umetninah, ki krasijo Ljubljano. Slike kažejo magistratno poslopje s Šentklovžem v ozadju, dalje magistratno dvorišče, Napoleonov spomenik in poslopje Narodnega gledališča. Članek omenja posebej Robbov vodnjak in vse slike, ki krasijo magistrat, kakor tudi zanimive sgrajitve.

1 Poskusni znak siren smo slišali v sredo popoldne ob 10. Sirene so zatulile le za 10 sekund, kot poskus, da delujejo. V sredo so se oglašile tudi po dovoljenju okupacijskih oblasti prvič zvonovi ljubljanskih cerkva, ki so doslej molčali.

1 Namesto venca na grob g. Vinka Kožuha je g. Jože Kramarič, ravnatelj Jugoslovanske tiskarne, daroval 200 din Vincencijevi konferenci v Trnovem. Iskrena hvala!

1 Obrtno-nadaljevalna šola za umetne in moške oblačilne obrti v Ljubljani-Prule prične s poukom v ponedeljek, 28. aprila 1941.

1 Neupravičeni lastniki morajo oddati konje, vole, avtomobile, motocikle, kolesa, vozove in opremo na mestni pristavi v Povšetovi ulici 12 do sobote, 26. aprila vsak dan od 16 do 18. Vsi, ki bi neupravičeno prilaščeni s blaga ali živine ter opreme ne oddali ter pridržali, bodo po določilih uredbe najstrožje kaznovani.

1 Velik krompirjev sejem. Sv. Petra nasip je bil včeraj od Zmajškega mostu tja do Fajmostra popolnoma zabasan z vozovi krompirja. Tako živahnega in velikega krompirjevega sejma letos še ni

BABYMIRA krema

se uspešno uporablja zoper spuščaje, rane, praske, opekline, hraste, lišaje in vse nečistosti kože pri otrocih in odraslih, Naglo suši od potu ali seči vneto in odrgnjeno kožo. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah po ceni 12— za škatlico

Križem po bombardiranem Belgradu

Pod naslovom »General Simović je hotel takoe prinaša »Deutsches Volksblatt« iz Novega Sada opis porušenega Belgrada. Poročevalec je prišel v Belgrad iz Zemuna. Vse mostove, ki vodijo iz Srema v Belgrad, je spustila srbska vojska v zrak. Od železniškega mostu med Zemunom in Belgradom ni več nobenega sledu, najlepši most v Srednji Evropi, krasen most med Belgradom in Zemunom leži v Savi in le nekaj železnih delov štrli iz reke. Najmanj je poškodovan pančevski most čez Donavo, toda tudi srednji del tega mostu leži porušen sredi veletoka.

Zelo je prizadeto belgrajsko savsko pristanišče. Bombe in železni koščki razstreljenega zemunskega mostu so vse naokoli razbili. Skladišče lesa, premoga in neštete nakopičene količine drugega blaga so več dni gorele. Pristaniške naprave so uničene. Ljudje hodijo pobiti okrog, preklinjajo znane kletvice in mrmrajo: jaz nisem hotel te vojne. Belgrajci se vlačijo kakor sence po ulicah. Po tolikem prestrašenem strahu že več dni niso imeli vode, zalogo so jim pošle, ljudstvo je že nekaj dni stradalo.

Na desno in levo od savskega pristanišča je vse v razvalinah. Od kolodvora je videti le nekaj ožganih zidov. Notranjščina poslopij na postaji je vsa razbita in požgana, vagoni, tiri in vse ostalo je v razvalinah in pogoriščih. Tudi vse hiše okoli postaje so bile deležne iste usode: staro pošto ministristvo, velika moderna palača, hotel »Petrograd« itd. Nič bolje ni z ministrsko četrtjo. V razvalinah je zlasti poslopje vojnega ministristva, generalnega štaba, vojne akademije, uprave državnih monopolov itd. Vsaj vsaka deseta hiša v mestu je popolnoma porušena ali poškodovana. Tramvajski vagoni stoje še tako, kakor so jih zapustili ob prvem letalskem napadu. Po ulicah vise pretrgane električne napeljave, tramvajске tračnice štrle v zrak, ceste so pokrite z razbitim steklo. Na križišču Nemanjine in Miloša Velikog ulice je 8 metrov globok lijak, ki ga je naredila bomba.

Tudi kraljevemu dvorcu ni bilo prizaneseno. Levo krilo je razbito in kraljevska krona, ki je

imela Ljubljana. Sezona za semenski krompir se bliža koncu. Po krompirju pa je zaradi sedanjih razmer veliko povpraševanje in nakupovanje. Od daljnjih krajev Gorenjske in Dolenjske, tako iz okolice Kranja, Cerkelj, Škofje Loke, kakor tudi od Krke in Smarja-Sapa, dalje iz raznih krajev okolice so kmetje pripeljali velike zaloge krompirja. Našli so do 110 velikih in malih voz. Ze ob zgodnjih sejmskih urah je bilo na trgu do 25 voz. — Sprva so bile cene krompirja visoke, tako od 2.50 do 2.75 din kg. Dovož krompirja pa je od ure do ure naraščal in okoli 10.30 dosegel vrhunec. Po veljavnih trgovskih izkušnjah so cene krompirja začele padati zaradi velikega dovoza in velike nudbe. Kmalu so cene padle za 10—20 par pri kg. Takole okoli 11 popoldne je bil krompir že po 2.25 do 2.50 din kg. Pozneje so bile cene še nižje in so kmetje krompir ponujali po 2 do 2.25 din kg. Mnogo krompirja še prve ure popoldne ni bilo prodanega. Kmetje so čakali na kupce, ki so krompir kupovali še za nižje cene.

Gledališče

Drama: Začetek ob 17. Četrtek, 24. aprila: »Zaprta vrata«. Red Četrtek.

Opera: Začetek ob 17. Četrtek, 24. aprila: »Faust«. Red A. — Petek, 25. aprila: zaprti. (Generalna). — Sobota, 26. aprila: »Princeska in zmaj«. Krstna in mladinska predstava. Izven.

Red Četrtek bo imel v četrtek predstavo igre M. Praga »Zaprta vrata«. Nasprotje med naravnimi in družbenimi zakoni, ki zakrivi mnogo nesrečnih zakonov, je prikazano v tej igralsko učinkoviti igri, v kateri se odlikujejo igralci s psihološko nenavadno dognano podanimi vlogami.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarnar: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič — Tržaška cesta 48.

ponosno stala na dvorcu, sedaj žalostno leži na kupu razvalin. Park in desno krilo kraljevega dvorca, kjer je muzej kneza Pavla, sta nepoškodovana. Terazij skoraj ni več. Mnoge trgovine so zgozele. Hotel »Moskva« je zelo poškodovan, žilvahi Bajlonijev trg je en sam velikanski bombni lijak. Nebotičnik »Albanija« samuje nepoškodovan sredi podrtin. Hiše judovskega knjigarnarja Gece Kona ni več.

Znana restavracija »Kolarac« je popolnoma razdejana. Na trgu pri Kneževem spomeniku je velika skupina hiš in palač le še kup razvalin. Požar je nekoliko poškodoval tudi zadnji del narodnega gledališča.

Tudi mestni del okoli Kalemegdana je zelo poškodovan. Deloma je porušena palača Narodne banke. Poslopje srbskega patriarha in saborne cerkve je nepoškodovano. Poslopje narodne skupščine je ohranjeno in na njem plapolata nemška zastava s kljukastim križem Nemški vojaki so spet začeli urejati mesto. Plenjenje po razbitih trgovinah in izložbah je pod smrtno kaznijo prepovedano. Mesto bo kmalu dobilo vodo, še sedaj izkopavajo mrtvece. Tako popisuje dopisnik »Deutsches Volksblatt« ganljiv prizor, ki ga je živel v javnem zaklonišču pred hišo na Miloša Velikog 8. V tisto zaklonišče, kamor se je zateklo mnogo ljudstva, je naravnost zadela bomba in pobila vse, kar je bilo v njem. Iz zemlje štrle obute noge, kos mesa, ožgana trupla itd. Ravno takrat so ga začeli odkopavati, mnogo ljudi pa je ganljivo opazovalo to grozno sliko.

Lepo nagrado dobi,

kdor poda pojasnila, na podlagi katerih bi mogli najti naslednje izgubljene konje in vole:

1. Konj »Fuchs« svetlorjav, star 10 let, 165 cm visok, široka prsa, zadnje noge malo krive, glavo nosi nizko, na čelu bela lisa, prevzet v Virmaših pri Škofji Loki in dodeljen 2. lahke-mu konjičkemu vodu.

2. Konj »Pranc« rdeč, star 12 let, visok 155 cm, v zadnjih nogah malo trd, prevzet v Virmaših pri Škofji Loki, dodeljen 6. lahke-mu konjičkemu vodu.

3. Konj »Sultane« rdeč pram, 14 let, na levem očesu ima mreno, zadnja leva noga debelejša, velik povešen vamp, malo zlekajen, visok 165 cm, prsna mera 180 cm, oddan pekarski četi pri Ljubljani, Tomačevo, štab bataljona.

4. Kobila »Dobrica«, 16 let, rdeča, visoka 165 cm, zadnja leva noga malo pokvarjena, na rodnici pretrgana, zelo živahna, oddana na Logu pri Brezovici pri Ljubljani in dodeljena 1. vozaškemu eskadronu.

5. Kobila »Fuchs«, rjava, 14 let, visoka 158 cm, na glavi lisasta, malo zlekajena, prednje noge postavlja na ven, med zadnjimi nogami zarastlina stare rane, odpeljana na umiku proti Preserju pri Borovnici.

6. Konj »Fuchs«, rjav, na glavi lisast, 170 cm visok, vrat malo oguljen, z istopleno kostjo na prsih, zelo močne postave. Rekviriran pri umiku in odpeljan proti Preserju pri Borovnici.

7. Konj »Fuchs«, 12 let, rjav, z liso na čelu, visok 168 cm, zadnja noga malo bela, prednja kopita slaba. Oddan je bil v starem logorju na Vrhniki, 2. tehnični četi, 3. posadnemu bataljonu.

1 vol svetlosiv, z ravnimi velikimi rogovi; 1 vol rumen, z lepo zakrivljenimi rogovi; 1 vol rumen, nizke čokate postave; 1 vol temnosiv.

Vsi voli so do 7 let stari, težki po ca. 700 kilogramov, imajo zapiljene 3 zareze na rogu in so vsi podkovani. Prevzeti v Dobrunjah pri Ljubljani od Pekarske čete.

Točne navedbe in pojasnila poslati na:

Inž. Milan Lenarčič, Verd, p. Vrhnika.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljani oče, stari oče in tast, gospod

Janez Povše

bivši gostilničar in posestnik

danes, previden s tolažili sv. vere, v 74. letu starosti, Bogu vdano umrl. Pogreb dragega pokojnika bo dne 25. aprila 1941 ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Štepanjska cesta št. 1, na domače pokopališče. Ljubljana-Štepanja vas, dne 23. aprila 1941.

ZALUJOČI OSTALI.

Pogrebni zavod Gajšek Ivan, Ljubljana

Potrti globoke žalosti naznanjamo, da nas je za vedno zapustila naša najdražja in najboljša mama, stara mama, sestra in soproga, gospa

Pevc Emilija roj. Triller

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 24. aprila ob pol 4 uri popoldne, iz kapele sv. Krištofa na Zalah na pokopališče k sv. Križu.

Škofja Loka-Ljubljana-Radovljica, 23. aprila 1941.

Zalujoče rodbine PEVC, HAFNER, TRILLER.

Mestna občina ljubljanska prosi občine, orožništvo in zasebnike, naj ji naznanijo ali pripeljejo nasled- nje njene konje:

Konj lisičje barve (fuks), 14 let star, 165 cm visok, dolga lisa, beli ustnici, vojaški žig št. 1217, domači žig št. 51; konj lisičje barve (fuks), 10 let, 162 cm, dolga lisa, vojaški žig št. 1218, domači žig št. 89; konj lisičje barve, 11 let, 162 cm, dolga lisa, spodnja ustnica bela, zadnja leva čez bicelj bela, zadnja desna znotraj bicelj bel, levo od repa šopek belih dlak, voj. žig št. 1219, domači št. 87; temnorjava kobila, 15 let, 170 cm, brez znakov, vojaška št. 1220, domači št. 53; lisičja kobila (fuksa), 10 let, 160 cm, mala lisa, bela pika na smrčku, obe zadnji v biclju beli, voj. št. 1221, domači št. 71; rjava kobila, 11 let, 162 cm, dolga lisa, zadnja leva znotraj svitek bel, voj. št. 1222, domači št. 105; rjav konj, 11 let, 165 cm, brez znakov, voj. št. 1223, domači št. 124; konj lisičje barve (fuks), 9 let, 163 cm, pretrgana lisa, voj. št. 1224, domači št. 121; konj lisičje barve, 12 let, 162 cm, dolga lisa, spodnja ustnica bela, obe zadnji visoko beli, sprednja leva v biclju bela, voj. št. 1225, domači št. 73; kobila lisičje barve (fuksa), 15 let, 164 cm, raztresene bele dlake na čelu, voj. št. 1226, domači št. 126; lisičja kobila (fuksa), 11 let, 157 cm, dolga lisa, voj. št. 1227, domači št. 90; konj lisičje barve (fuks), 8 et, 161 cm, brez znakov, voj. št. 1228, domači št. 81; konj lisičje barve, 16 let, 162 cm, dolga lisa, voj. št. 1229, dom. št. 28; konj lisičje barve, 5 let, 167 cm, dolga lisa, voj. št. 1230, dom. št. 98; temnorjav konj, 13 let, 157 cm, brez znakov, voj. št. 1232, dom. št. 132; lisičja kobila (fuksa), 14 let, 164 cm, zvezda, voj. št. 1233, dom. št. 88. Vsi navedeni konji oddani 8. bateriji v Zgornji Zadobrovi brez opreme. — Konj lisičje barve, 12 let, 166 cm, dolga ozka lisa, domači št. 4; konj lisičje barve (fuks), 5 let, 170 cm, dolga lisa, dom. št. 128; rjava kobila, 13 let, 166 cm, malo belih dlak na čelu, zadnja desna beli svitek, domači žig št. 26; kobila lisičje barve (fuksa), 9 let, 164 cm, dolga lisa, obe zadnji čez bicelj beli, dom. žig št. 70; konj lisičje barve (fuks), 13 let, 166 cm, dolga lisa, dom. žig št. 72; rjava kobila, 15 let, 166 cm, malo belih dlak na čelu, dom. žig št. 113; rjava kobila, 13 let, 171 cm, zvezda, sprednja leva in zadnja leva čez bicelj beli, sprednja desna v biclju bela, zadnja desna znotraj bel svitek, dom. žig št. 91. Navedeni oddani v Bitnjo pri Škofiji Loki s kompletno opremo in 4 vozovi. Značilne za opremo so verige mesto vrvi za vprežnice (štrange). — Konj lisičje barve, 13 let, 160 cm, dolga lisa, smrček, spodnja ustnica bela, dom. žig št. 94, vojaški žig št. 304; konj lisičje barve, 14 let, 164 cm, brez znakov, voj. žig št. 303, dom. žig št. 20; konj lisičje barve, 11 let, 163 cm, dolga lisa, spodnja ustnica bela, voj. žig št. 302, dom. žig št. 11; kobila lisičje barve, 14 let, 160 cm, dolga široka lisa, zadnja leva bel svitek, na levi strani v sedlu šopek belih dlak, voj. žig št. 301, dom. žig št. 35. Navedeni oddani v ljubljanski domobranski vojašnici za 32. s. pr. od. č. s kompletno opremo in 2 vozovoma. Za opremo enaka značilnost kakor zgoraj. — Rjav konj, 14 let, 170 cm, malo belih dlak na čelu, sprednja leva bel svitek, zadnja desna v biclju bela, domači žig št. 129 s kompletno opremo in vozom kakor zgoraj, oddan v Kočevju.

Mestna občina svari neupravičene lastnike pred pridržavanjem in skrivanjem konj, opreme in voz ter pred popravljanjem in brisanjem žigov, hkrati pa opozarja na stroge predpise: za vrtnje konje, opremo in vozove bo po ravnanju stroške. Pogrešane konje, opremo in vozove je treba naznaniti ali oddati mestni pristavi v Ljubljani, Povšetova ul. št. 12.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; ščitovanjski oglas 1 din. Debele tiskane naslovnice besede se računajo dvojno. Najmanjši oglas na mali oglas 10 din. — Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. Pri oglasih reklamnega značaja se računajo obojestransko, 3 din visoke obojestransko po 3 din. Za pisarne odzvoje glede malih oglasov stroba priložiti znamka.

Kupimo
VSOKOVRSNO
ZLATO
SREBRO - PLATINO
BRILJANTE
SMARAGDI SAFIRJE RUBINE
NISERE I.T.D. STARIŠKE
NAKITE TER UMETNINE
PO NAJVIŠJIM CENAM
STARA TVRDOKA
JOS. EBERLE
LJUBLJANA, TYRŠEVA 2
HOTEL SLOH

**Vsakovrstno zlato
briljante in srebro
kupuje po najvišjih cenah**

A. Božič, Ljubljana
Franciškaška ulica 3

**Vsakovrstno
zlato kupuje**
po najvišjih cenah
CERNE, Juvetir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 2

Pouk
Italijanščino
poučujem po nizki ceni.
Poljanska cesta 53. (u)

Poizvedbe
za živali
Tistega, ki je vzel
na vol. nedeljo na Rudniku
mojemu hlapcu kobilo (fuk-
s), pozivam, naj sporoči
svoj naslov Matevžu Nagro-
de, Mirke 4, p. Vrhnika. o

Konji se iščejo,
ki so bili oddani vojaški
komandi 16. artilerijskega
polka s štev.: 1383, 1367,
1364, posadni bataljon 310,
156, 28, 303, 285, 277, in I.
plan, bataljon bel. četa št.
300. Kdor bi imel ali vedel
za katerega izmed teh konj
naj javi proti dobri na-
gradi na nasl.: Oman Blaž,
Zabučica 26, Škofja Loka. e

Iščem 2 konja

Fuksa, žig 287, Malia, žig 388, in komplet. vozno opre-
mo. — Prosim takojšnjega
sporočila proti dobri na-
gradi. Martinec, Ljubljana,
Trnovski pristan 22. (o)

Dobro nagrado

prosim, kdor mi sporoči,
kje se nahajata: konj, to-
larast šimel s visokim
prednjim kopitom, 154 cm
visok, ima žig 402, in ko-
bila košanjske barve (eve-
tla brama), s nizkim pred-
njim kopitom, 152 cm vi-
soka, ima žig 408. Prevzeta
sta bila na kopališču na
Ježici za 3. baterije 1. di-
vizijona 32. atiljer, polka.
Sporočila na: Jerine Jože,
Dravljice 17, p. St. Vid nad
Ljubljano. (e)

Občinski uradi

in privatniki se naprošajo,
da sporoče na spodnji na-
slov, kje se nahajata konja
žig 391 in 392, oba rjava, prvi
158 cm, drugi 155 cm
visok, oba pol širokih kri-
šev. — Prvini povrnem vse
stroške, drugi dobe lepo
nagrado. — Alojzij Dimic,
Dolenjska c. 25, Ljubljana.

500 din dam,

onemu, ki mi najde vola,
700 kg težkega, pinogovca.
Ima prižgane roge, bel
rep in na njem rdečo piko.
Jožef Avguštin, Zapogje 6,
p. Smlednik. (e)

Kdor je na Gorenjskem
oddal kobilo pramo, staro
8-10 let, z majhno zvezdo
na čelu, brez žiga, z opre-
mo in vozom na odnlec,
4. štabu posadnega polka,
ki je bil v Poljanski do-
lini, naj se zgasi v Drav-
ljah, Čebelarstva 18. (e)

Konja Fuksa

žig 355, in kolo SE, tipa
93284 — naj se odda proti
nagradi pri Franci Tome,
Vodnikova 218, Ljubljana.

Pogrešam 2 konja

prvi »zelenko« (Eisen-
schimmel), mešan lipca-
nec 160/175, s žigom št.
1655. Drugi temnorjav
»dorate«, nonius 159/173,
leva zadnja noga s še ne-
popolnoma zraslim kopi-
tom zaradi operacije in z
majhno belo liso, s žigom
št. 1511. Oba sta bila pri
artiljeriji. Kdor mi sporo-
či, kje da sta, odn. mi jih
prižene, dobi zelo dobro
nagrado. — Saša Stare,
Ravbarjev grad, Mengeš.

Konj št. 101

se nahaja na Primorskem
št. 18 pri Kranju. Bihač
Jakob. (e)

Išče se konj

fuksa, mera 161-170, oznaka
K, posebno znamenje črna
lisa na križu. Proti dobri
nagradi naj se sporoči na
naslov: Kuralt Janes, Zab-
učica 26, p. Škofja Loka. (e)

Beli in zdravi zobje SARGOV KALODONT proti zobnemu kamnu

500 din nagrade

dobi, kdor mi sporoči, kje
se nahaja v Trzinu rekvir-
iran konj, ozkih prs,
rdeč, z vzgano štev. 165.
Naslov: Vidic, pekarna,
Jesenice, Obrtniška 14 —
Gorenjsko. (e)

Iščem dva konja

Sargo, konj, šimel, sred-
nje velikosti 153, 170 cm,
7 let star, številko je imel
42 na grivi privezano. —
Publ, konj, rdeč, srednje
velikosti 155, 175 cm, 7 let
star, štev. na kopitu 333,
ima majhno liso na glavi.
Javiti proti dobri nagradi
na Kregar Franc, Ljub-
ljana 28 ali gostilna Ko-
lovrat. (e)

Šimla, kobila

siva, stara ca 7 let, moč-
na, ki ima na kopitu štev.
1153, naj se odda Nabav-
ljalni združitvi uslužben-
cev državnih železnic v
Ljubljani. Komur je kaj
znano o tej kobili, prosi-
mo, da prijavi proti na-
gradi na označeni naslov.
Kobila se nahaja v okoli-
lici Trebnja. Stične ali
Grosuplja. Prosim obče-
ne, da poizvedo o kobili
in nam javijo. (e)

Moji konji

ki so bili na 4. aprila v
Kosezah pri Ljubljani vo-
jaški oblasti oddani, se
še niso vrnili. To so Sar-
go pod vzgano št. 4162,
Sulta št. 4163 in Lisac št.
2396. Vsi opremljeni z
dobro ohranjenimi koma-
ti. Kdor je v posesti teh
konj, naj me proti dobri
nagradi obvesti ali vrne
konje. — Franjo Zdravč,
trgovina lesa in ogija na
debelo, Dolga vas št. 17,
pošta Kočevje. (e)

500 din nagrade

dobi, kdor mi sporoči, kje
se nahaja moj konj, vi-
sokost postave, glavo nosi
pokoni, ves rjava barve,
tolarast, visok 160 cm,
žig na nogi 669, na na-
slov: Jože Martinec, Ljub-
ljana, Vošnjakova 8.

Naprošam

občine in privatnike, ako
se kje nahaja konj, 6 let
star, črnorjave barve, z
belo liso na glavi, s ži-
gom št. 383 na prednji
nogi. Obe prednji nogi
ima močno upognjeni. —
Tozadevne stroške povr-
nem. — Pavlin Andrej,
Ljubljana VII, Velikov-
ska ul. 9. (e)

Poizvedbe

Vračajoče se letalce

prosim, ako je komu kaj
znano o rezervnem na-
redniku pilotu Vodišku
Gabrijelu, 205 eskadrila,
Škoplje, naj sporoči pro-
ti vrnitvi stroškov na na-
slov družini Vodišek —
Ljubljana, Poljanska ce-
sta 8. (o)

Kožljek

Vojake bivše baterije na
Kožljaku prosim za sporo-
čilo, ako vedo, kje se je
moja priljaga shranila, od-
nosno, kdo jo je odnesel.
Posebej se obračam na
podnarednika Zajca in
Smertnika ter vojaka Jo-
žeta Bočko. Naslov: Da-
nilo Gorup, Ljubljana —
Gajeva 2a. (e)

Gospoda iz Dev. Mar. Polja

ki se je pri nas zgasil
kot vojaški šofer našega
poltovornega avta, prosi-
mo, da se proti nagradi
ponovno zgasi v naši tr-
govini Pred škofoj 11. —
Fr. Dolinar, parna pekar-
na, Ljubljana. (r)

Iščem svoj osebni avto

znamke Opel-Kapitan, ev.
št. 2-3635, štev. motorja
39-4886, za katerega sem
pripravljen dati nagrado
2000 din, če mi ga pripel-
je na moj naslov, ozir-
mu dati 1000 din, če mi
poizve, kje se isti naha-
ja. Stanko Heinrihar, in-
dustrijalec, Škofja Loka.

Slovenci!

**Pomagajte rojakom pri
iskanju konj in raznih
vozil!**

Nagrada 5000 din

in vse stroške plačam ti-
stemu, ki mi sporoči, da
dobim nazaj avto »Olym-
pia« št. 3-1758, št. motorja
37-34323, rjave barve. Onč
Davorin, Ribnica na Do-
lenjskem. (e)

Iz Završnika pri Litiji

mi je izgini črna kovčeg.
V njem je bilo razen drug-
ga 5 strokovnih knjig in
sicer Hamilton, Kastler,
Jirasek, Iselin, Schöcher.
Če kdo ve za ta kovčeg,
naj sporoči na naslov Sa-
natorij Emona, Ljubljana.

Prodamo

Čebulčku
svoje značilni ceno. Zasadi-
te z njim vsak prazen po-
stor, ker je verjetno, da
bo po čebuli veliko povpra-
ševanje. — Sever & Komp.,
Ljubljana. (l)

Sobe

Oddajo:

Prazno sobico

podstrešno, oddam eni ose-
bi za 150 din mesečno. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 5366. (e)

Sobo

s prostim vhodom, oddam.
Janežičeva 11. (s)

Iščejo:

Sobo

s strogo separiranim vho-
dom, iščem s 1. majem.
Ponudbe poslati na upr.
»Slovenca« pod »Svetla«
5400. (s)

V najem

Oddajo:

Trgovski lokal

v najprometnejši ulici
Ljubljane, ugodna oddam.
Naslov v upravi »Slovenca«
pod št. 5366. (u)

Lep lokal

in prazno sobo, sončno,
takoj oddam. — Vprašati
pri hišniku Pražakova 12.

Po kratki težki bolezni v posledici vojne naju je zapustil
naš dobri soprog in ljubljani očka

dr. Josip Grablovic

odvetnik in rezervni kapetan II. klase

Pogreb draga pokojnika bo v četrtek, 24. t. m. ob petih
popoldne z Zal iz kapele sv. Andreja k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 22. aprila 1941.

Gleboke žalujoča žena Nada in sin Feder.

Jules Verne:

Lov na meteor

Položaj je postal zapleten. Pripule pa so še
druge križarke. Ponoči se je zasedla ruska, za
njo pa so pripule japonska, nemška, italijanska
in brazilska križarka. Pred Upornikom se je
nabralo križark vseh mogočih držav sveta. Pred-
stavljale so mednarodno eskadro, ki je severne
vode še nikoli niso videla. Meteor je stražilo že
tri sto dvajset mornarjev s šestnajstimi častniki.
Proti njim niso mogli grönlandski junaki ničesar.
Križarke so prinašale s sabo najrazličnejše
reči. Govorili so, da mednarodna konferenca za-
seda le še zaradi lepšega in da ima zdaj besedo di-
plomacija, dokler ne bo spregovoril top. Odnosi
med posameznimi državami so postajali nejasni.
Ljudje so slutili, da bo prišla nevihta.
Medtem pa se je Cefiren neprestano jezil.
Bankirju je postalo tega dovolj, toda zaman se je
trudil, da bi pomiril svojega botrova.
»Dragi moj Cefiren,« mu je govoril, »moraš
razumeti, da ima gospod de Schnak prav in je ne-
mogoče, da bi en sam človek imel tako vsoto. Čisto
naravno je, da se drugi vmešavajo v najino stvar.
Mene pa pusti delati. Ko bo prišel čas, se bom
vmešal tudi jaz in ni dvoma, da bom tudi nekaj
dobil. Boš videl, tudi najine pravice bodo upo-
števali.«

»Nekaj!« je vzklilnil Cefiren. »Kaj bom s tem
nekaj? Mar mi je za to zlato.«
»Zakaj se pa potem tako jeziš?«
»Zato, ker je meteor moj. Jezim se, ker mi
ga hočejo vzeti. Tega ne bom trpel!«
»Kaj hočeš proti vsemu svetu, moj ljubi Ce-
firen?«
»Ko bi to vedel! Potrpeti je treba. Ko mi je
ta poslanik dejal, da bo vzel moj meteor, se mi je
zdelo to nesramno. Kaj pa naj zdaj reče? Kolikor

držav je tu zastopanih, toliko je lopovov. Baje se
hočejo celo stepiti med seboj. Napako sem storil,
da nisem pustil meteorja tam, kjer je bil. Hotel
sem se šaliti, da bi ga premagal. Stvar se mi je
zdelo zanimiva. Ko bi vedel!... Siromaki, ki niti
pare nimajo v žepu, se hočejo zdaj tožiti zaradi mi-
liard. Recite kar hočete, to mi je vedno bolj zo-
prno.«

Cefiren je neprestano tako jadikoval.
Tudi de Schnak je obupaval. Sreča, ki je dole-
tela Grönlandsko, je izpuhtela in videti je bilo, da
dežela ne bo imela od vsega tega nobene koristi.
Kaj naj stori? Mar naj s svojo peščico vojakov
spodi na morje vse tujce, ki so povrh še v veliki
premoči? Mar naj strelja nanje in naj skuša po-
loptiti vseh šestnajst križark?

Tega ni mogel storiti. Pač pa je mogel in mo-
ral ugovarjati proti takemu zapostavljanju samo-
stojnega ozemlja.

Nekega dne sta se francoski in angleški po-
veljnik sprehajala po kopnem. Gospod de Schnak
je izkoristil to priliko in se jima pridružil. Zahte-
val je pojasnil.

Anglež mu je odgovoril:
»Nimate vzroka, da se vznemirjate. Poveljniki
ladij se ravna po ukazih svojih admiralitet. Njih
naloga je, da dana povelja izvrše, ne da bi raz-
pravljali o njih. Naloga poslanih čet je, da vzdrže-
jo red sprito tolikega navalu radovednežev. Gle-
de vsega ostalega pa ste lahko mirni. Vprašanje
lasti meteorja proučujejo in upoštevajo pri tem
vse pravice.«
»Tako je,« je potrdil Francoz.
»Če vpoštevajo pravice vsakogar, potem bom
tudi jaz branil svoje,« se je za njimi nekdo vme-
šal v pogovor.
Predstavniki oblasti so se obrnili.
»S kom imam čast?...« je vprašal poveljnik.
»Dean Forsyte, zvezdoslovec iz Westona,
pravi oče in zakoniti lastnik meteorja,« je odgovoril
onično, medtem ko je de Schnak skomignil
s rameni.

»Aha!« je vzklilnil poveljnik. »Vaše ime mi
je znano. Gotovo, če imate svoje pravice, zakaj bi
jih ne branili?«

»Pravice!...« je vzklilnil tedaj nekdo drugi.
»Kaj pa naj jaz rečem o svojih pravicah? Ali ni-
sem jaz, Sydney Haddleson, prvi javil meteor
svetu?«

»Vi?...« je zagrmel Forsyte in se obrnil, kot
da je treščilo vanj.

»Jaz!«
»Tak slepar si prisvaja tako odkritje!«
»In tak nevednež, kot ste vi!«
»Bahač, ki niti ne ve, skozi kateri konec dalj-
nogleda se gleda!«

»Slepar, ki teleskopa še nikoli videl ni!«
»Jaz, nevednež?...«
»Jaz, slepar?...«

»Nisem tak nevednež, da ne bi znal sleparju
sneti krinke.«
»In jaz ne tak slepar, da ne bi mogel spoznati
lopova.«

»To je pa že preveč!« je vzklilnil razpenjeni
Forsyte. »Pazite, kaj govorite, gospod!«
Nasprotnika, stisnjenih pesti in krvavih oči,
sta se jela srdito gledati in spor bi se bil gotovo
slabo končal, da nista pristopila Francis in Jane
in ju ločila.

»Striel!...« je vzklilnil Francis in zadržal
Forsytea.

»Oče! Zaklinjam vas... Oče!« je prosila Jane,
vsa v solzah.

»Kdo sta ta dva bedaka?« je vprašal Cefiren.
Ceta, ko je tudi opazoval ta tragikomični prizor.
Stanford je na neznančovo vprašanje vljudno
odgovoril:

»Mogoče ste že kaj slišali o gospodu Forsyteu
in doktorju Haddlesonu?«
»O zvezdogledih iz Westona?«
»Da.«
»O tistih, ki sta odkrila tu padli meteor?«
»O njima, da.«

»Ne moreta se zediniti, kdo od njiju je prvi
odkril meteor.«

»Krasna zadeva!«
»Oba hočeta meteor zase.«
»Z izgovorom, da sta ga prva videla?«
»Tako je.«

»Bedaka sta,« je preesodil Cefiren. »Kaj pa je
tistim človekom in dekletom?«

Stanford mu je povedal, kako je spor zvezdo-
gledov oviral njuno poroko.

Cefiren je bil razburjen. Videl je, kako je
Francis miril svojega strica in kako je Jane obje-
mala svojega očeta, da bi ne planil na nasprot-
nika. Ko je Stanford končal s svojim pripovedo-
vanjem, je Cefiren zagrmel na ves glas: »Ej, to je
pa že preveč!« in odhitel v velikih korakih.

Cet je mirno gledal za njim, nato pa se je
vrnil k Arkadiji, ki je bila med tem časom ostala
sama.

Cefiren je bil ves iz sebe. Razburjeno je odprl
vrata svoje koč.

»Striel!« je vzklilnil. »Stvar se mi pričenja
gabit.«

»Kaj pa je zdaj?« je vprašal boter začudeno.
»Ta prokleti meteor!...«
»Kaj ti je storil?«

»Hoče uničiti svet. Njegovih zlih del ni mo-
goče prešteti. Ni mu bilo dovolj, da je iz ljudi
napravil lopove, ampak hoče spraviti ves svet v
vojno. To še ni vse. Zdjaj hoče onesrečiti dva zo-
ročenca. Idite gledat dekle, pa boste priznali, da
imam prav. Razjokal bi se, zakaj to je res že od-
vratno.«

»Kakšna zaročenca? O kakšnem dekletu go-
voris? Kakšna nova grdobija je zdaj?« je vpraše-
val bankir presenečen.

»To je odvratno!« je ponavljal Cefiren. »Takoj
bom spravil vse na drugo pot.«
»Kakšno neumnost hočeš spet storiti, Cefi-
ren?«
»Hal! Nič posebnega. Vrgel bom meteor v
vodo.«